

POVZETEK

V prvem poglavju se bomo seznanili s pojmom dovršenosti, spoznali bomo valvacije in dokazali nekaj njihovih lastnosti. Dokazali bomo tudi zelo pomembno lemo - Spernerjevo lemo, ki pravi:

Imejmo simpleksični razrez ravninskega večkotnika. Predpostavimo, da je vsako od oglišč označeno z A , B ali C . Potem je število dovršenih trikotnikov kongruentno številu dovršenih delov večkotnika po modulu 2.

V drugem poglavju si bomo podrobneje ogledali kvadrat in zaključili, da se ga ne da razrezati na liho število ploščinsko enakih trikotnikov.

V tretjem poglavju bomo preučili ostale večkotnike. Pogledali si bomo, kaj je spekter večkotnika in podrobneje preučili trapez. Dokazali bomo, da se tudi trapeza ne da razrezati na liho število trikotnikov z enako ploščino.

V četrtem poglavju bomo skušali tlakovati pravilne večkotnike. Dokazali bomo tudi močnejšo obliko Spernerjeve leme. Spoznali bomo, da lahko pravilni n -kotnik, $n \geq 5$ razrežemo na m trikotnikov enakih ploščin, če in samo če je m večkratnik n .

V zadnjem, petem poglavju pa se bomo posvetili centralno simetričnim večkotnikom. Ugotovili bomo, da tudi centralno simetričnega večkotnika ne moremo razrezati na liho število ploščinsko enakih trikotnikov.

Math. Subj. Class. (2000)

52C20, 05B45, 12J20

Ključne besede

Razrez, razrez na trikotnike z enako ploščino, simpleksičen razrez, dovršenost, Spernerjeva lema, valvacije, razdelitev ravnine, enakomeren m -razrez, enakomerno razrezljiv, izrek Richman-Thomas-Monsky, spekter večkotnikov, poliomino.

Key words

dissection, equidissection, simplicial dissection, completeness, Sperner's lemma, valuations, decompose the coordinate plane, m -equidissection, equidissectionable, Richman-Thomas-Monsky Theorem, spectrum of polygon, polyomino.

LITERATURA

- [1] P. Monsky, On dividing a square into triangles, Amer. Math. Monthly 77 (1970) 161-164
- [2] D.G. Mead, Dissection of a hypercube into simplices, Proc. Amer. Math. Soc. 76 (1979) 302-304
- [3] E.A. Kasimatis, Dissections of regular polygons into triangles of equal areas, Discrete and Computational Geometry 4 (1989) 375-381
- [4] S.K. Stein, Equidissections of centrally symmetric octagons, Aequationes Math. 37 (1989) 313-318
- [5] P. Monsky, A conjecture of Stein on Plane dissections, Math. Zeit. 205 (1990) 583-592
- [6] S.K. Stein and S. Szabo, Algebra and Tiling, Math. Assoc. America, 1994
- [7] Sherman K. Stein, Cutting a Polyomino into Triangles of Equal Areas, Amer. Math. Monthly 106 (1999)
- [8] S. Lang, Algebra (Addison-Wesley, Reading, MA, 1965)
- [9] E.A. Kasimatis and S.K. Stein, Equidissections of polytopes, Discrete Math. 85 (1990) 281-294
- [10] A.W. Hales and E.G. Strauss, Projective colorings, Pacific J. Math. 99(1982) 31-43.
- [11] K. Ireland and M. Rosen, A Classical Introduction to Modern Number Theory Second Edition (Springer Verlag Graduate Texts in Mathematics 84, New York, 1982)
- [12] S. Stein, Mathematics, the Man-made Universe, Second Edition (Freeman, New York, 1969)
- [13] G.J. Janusz, Algebraic Number Fields (Academic Press, New York, 1973).
- [14] F. Richman and J. Thomas, Problem 5479 Amer. Math. Monthly 74 (1967) 329
- [15] E.H. Spanier, Algebraic Topology (McGraw Hill, New York, 1966)
- [16] B.L. Van der Waerden, Modern Algebra, Vol 1 (Ungar, New York, 1949)
- [17] H.S.M. Coxeter, Regular Polytopes, Second Edition (Macmillan, New York, 1963).
- [18] J. Thomas, A dissection problem, Math.Mag. 41 (1968) 187-190
- [19] G. Bachman, Introduction to p -adic Numbers and Valuation Theory (Academic Press, New York, 1964).
- [20] H. Hasse, Number Theory, (Springer-Verlag, Berlin, 1980)